

Manual d'aplicació del programa Família/Escola, acció compartida (FEAC)

Família **E**scola

Acció compartida

Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC)
Àngels, 18, 3r
08001 Barcelona
fecc@escolacristiana.org

Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i
Mares d'Alumnes de Catalunya (CCAPAC)
Àngels, 18, 3r
08001 Barcelona
ccapac@escolacristiana.org

C

CONTINGUT

Presentació	4
 1. Marc del programa «FAMÍLIA/ESCOLA, acció compartida» (FEAC)	5
1.1. Els orígens	5
1.2. La relació entre les famílies i l'escola: una necessitat, una oportunitat.....	5
1.3. Finalitat i objectius	6
 2. El programa FEAC	9
2.1. El programa i els seus components.....	9
2.2. “Créixer en la Fe”	11
2.3. Condicions i procés per incorporar el programa al projecte educatiu del centre.....	11
 3. Organització, gestió i infraestructura necessària per al funcionament del programa (15 qüestions clau)	15
3.1. Una oportunitat per a tota la comunitat educativa	15
3.2. Una responsabilitat de l'equip directiu	16
3.3. L'equip	17
3.4. La gestió	20
3.5. El butlletí	22
3.6. Les trobades	23
3.7. Els grups de trobades.....	24
3.8. El professorat	25
3.9. Els animadors de les trobades.....	25
3.10. Avaluar FEAC.....	26
3.11. Finançar FEAC	28
3.12. FEAC a la llar d'infants (0-3 anys)	28
3.13. FEAC amb els alumnes/fills	29
3.14. FEAC i conferències per a pares i mares.....	30
3.15. També fem FEAC fent.....	30

P

Presentació

El Programa «FAMÍLIA/ESCOLA, acció compartida» (FEAC) és una de les realitzacions més agosarades a què va donar llum el 5è Congrés de l'Escola Cristiana de Catalunya (1997–1998).

La generació i implantació del programa va suposar el principi d'una nova dinàmica d'escola i la superació d'alguns tòpics. Una dinàmica basada fonamentalment en la ferma creença de diàleg que tenim les persones.

En complir-se els primers deu anys de la implantació del programa, i quan ja s'ha estès a més de 200 centres de Catalunya, hem pogut fer una revisió que ha donat com a resultat el replantejament d'alguns punts específics i una voluntat de relleu del FEAC.

Aquest document ha estat estructurat en tres grans parts: la primera comprèn una presentació del programa amb una breu mirada als seus orígens, una justificació des de l'òptica sociològica i educativa i els objectius del programa FEAC en aquesta nova etapa. Una segona part està integrada per la presentació dels quatre elements fonamentals del programa tot fent especial esment del "Créixer en la Fe" i un resum de les condicions i procés per a la implantació del FEAC. La tercera part, que s'ha revelat importantíssima, descriu l'organització, gestió i infraestructura necessària en una escola que vulgui tenir actiu i en bon estat de salut el programa.

Fundació Escola Cristiana de Catalunya

Barcelona, juny de 2011

1

El programa *FAMÍLIA / ESCOLA, Acció Compartida (FEAC)***1.1. Els orígens**

La creació del programa FEAC, l'any 1998, volia donar resposta a unes necessitats i sentiments que es van manifestar de forma insistent en el procés de reflexió del 5è Congrés de l'Escola Cristiana.

Aquestes necessitats, tal com es varen expressar l'any 1998, reflectien una manera de concebre les relacions entre les famílies i l'escola que han evolucionat i s'han anat modificant amb el pas del temps.

Vet aquí les necessitats expressades en el primer document.

- Necessitat d'establir i mantenir relacions de col·laboració entre les famílies i l'escola on s'eduquen els fills/filles.
- Necessitat d'assegurar un mínim de coherència entre l'acció educativa de la família i la de l'escola
- Necessitat d'aconseguir que els pares i les mares coneguin i comprenguin «què passa» a l'escola dels seus fills
- Necessitat d'ampliar el camp d'acció de les escoles per col·laborar en la formació continuada dels ciutadans
- Necessitat d'aconseguir que els pares dels alumnes i els educadors comparteixin les preocupacions respectives
- Necessitat de donar un renovat impuls a les anomenades «Escoles de pares»
- Necessitat d'aconseguir que les escoles tinguin el suport de la societat i de les famílies

Cal destacar que, ja aleshores, s'expressava molt clarament que hi havia, i hi ha encara, una "necessitat d'aconseguir que els pares dels alumnes i els educadors comparteixin les preocupacions respectives" tot respectant les idiosincràsies de cadascun i cadascuna. Això és especialment significatiu si tenim en compte que, en una escola amb projecte educatiu cristià, hi van famílies que poden estar ben lluny d'aquesta concepció de la vida i de la persona.

1.2. La relació entre les famílies i l'escola: una necessitat, una oportunitat

Avui, més que mai, es fa necessària la consciència d'un projecte comú i és imprescindible la col·laboració entre les famílies i l'escola, no només perquè sembla que la

corresponsabilitat és el paradigma propi del segle XXI, sinó també perquè l'escola ha de ser el lloc de la comunitat educativa; és a dir, dels alumnes, els docents i les famílies.

No podem abordar aquesta relació des del model exclusiu de l'escola "experta" que ha de donar consells als pares i mares sobre com educar els fills. Hem de fomentar una relació de vincle molt més horitzontal i de projecte compartit. Tampoc no ens hauríem de limitar a allò que és la participació merament legal de les famílies als òrgans representatius de l'escola: hem de promoure el compromís amb una missió compartida.

Hem de reconèixer, però, que no totes les famílies s'apropen a l'escola amb aquest esperit i que algunes escoles, per diversos motius (males experiències, por a la ingerència...), volen els pares i mares més aviat lluny de l'àmbit escolar.

Quins motius tenim per promoure el vincle escola-família?

- Per cercar la coherència entre els valors que, generalment, expressem en el caràcter propi de l'escola (valors com la participació, la corresponsabilitat, el respecte, l'acollida...) i els valors que s'eduquen a la família.
- Perquè des de les escoles es pot contribuir a la formació continuada dels ciutadans tot oferint formació específica dissenyada per als pares i mares.
- Perquè les investigacions actuals cada cop demostren amb més claredat que el vincle família-escola contribueix a l'èxit acadèmic dels fills-alumnes.
- Perquè els educadors escolars necessiten el suport de la societat i, concretament, de les famílies que hi confien l'educació dels seus fills i filles. Aquest suport és condició immediata de la satisfacció de la tasca educativa escolar i d'una part de l'èxit obtingut, però també és una condició necessària de la continuïtat de les escoles cristianes: no més amb el suport eficaç i convençut dels pares i mares podran les escoles cristianes garantir el seu servei en el futur.

1.3. Finalitat i objectius

Des de la seva posada en marxa, cada escola ha organitzat la posada en pràctica del programa com més bé li ha semblat. La Fundació Escola Cristiana de Catalunya va assumir la missió de vetllar pel seguiment i avaluació del FEAC en relació a la finalitat i els objectius pels quals va ser concebut.

Si l'experiència d'anar realitzant el programa ens ha fet canviar el punt de vista sobre les relacions família-escola, també ha fet que haguem anat modificant els objectius del programa FEAC.

Avui entenem que el fet de dur a terme el FEAC és un mitjà més per fer possible una millor relació dins de la comunitat educativa, però que l'escola s'ha de plantejar a fons i amb sinceritat quines relacions vol i pot mantenir amb les famílies dels alumnes, si vol afavorir una educació autèntica (sense recels, ni sospites) i de qualitat.

En aquest context, i després de la revisió amb motiu dels deu anys del FEAC, podem dir que avui la finalitat del programa és establir un marc on sigui possible la relació personal entre famílies i escola, tot compartint la reflexió sobre l'educació dels fills/alumnes.

Per això, el programa FEAC es proposa els objectius següents:

- Facilitar la trobada dels pares i les mares dels alumnes amb els mestres i professors dels seus fills per dialogar i reflexionar sobre temes educatius que són d'incumbència comuna.
- Crear un espai i un temps programat (no casual), serè i sense pressions, on les persones educadores (no les institucions) puguin parlar i escoltar-se tot gaudint d'un clima de cordialitat i confiança.
- Establir un sistema de trobades entre pares i professors on el diàleg, que inclou aportacions de les experiències educatives familiars i escolars, esdevingui formatiu i permeti un millor coneixement dels infants, nens i joves i, per tant, una millor acció educativa.
- Afavorir el sorgiment i manteniment actiu de petites comunitats de pràctica, integrades per pares, mares, mestres i professors, que es formin gràcies a les aportacions de tots ells.
- Ajudar els mestres i professors a conèixer i comprendre les preocupacions i les capacitats dels pares i mares, en relació a l'educació dels seus fills, per poder-los donar suport tot respectant la idiosincràsia de cada família.
- Afavorir que els pares i mares coneguin més bé l'escola i la tasca educativa que s'hi fa amb els seus fills, de manera que la puguin sostenir i que cada dia més esdevingui una "acció compartida".
- Facilitar a l'escola una eina per a la reflexió sobre l'educació cristiana en les famílies creients.
- Donar a les comunitats educatives unes facilitats per organitzar un programa que permeti obrir més espais de confiança i d'aprofundiment en el coneixement, a fi d'anar fent emergir el sentiment de pertinença al gran grup "dels qui eduquen les noves generacions".
- Donar l'oportunitat de reflexionar, en temps de tanta acció, sobre el fet que tot el que viu un infant, nen o jove incideix en la seva educació, però no tot l'ajuda a esdevenir una persona madura, de bé i feliç.

2

El programa FEAC

2.1. El programa i els seus components

El programa consisteix en unes trobades entre pares, mares i professorat d'una escola que es reuneixen periòdicament per dialogar i reflexionar sobre temes que són de responsabilitat comuna. Generalment, aquestes trobades agrupen una quinzena de persones amb fills o alumnes d'edats similars (de la mateixa etapa o cicle educatiu).

El diàleg parteix d'un tema que ve suggerit pel Butlletí FEAC (que, prèviament, s'ha fet arribar a tots els membres de la comunitat educativa del centre) i d'unes qüestions pensades per suscitar la reflexió. A cada grup hi ha una persona amb la funció d'animador, que és un docent o un pare o mare que s'ha preparat, amb un curs específic, per facilitar el diàleg i la reflexió en grup.

Les Trobades FEAC són, doncs, espais de diàleg i reflexió per als pares i mares interessats i per a educadors de l'escola. Al llarg del curs, cada escola -amb el calendari i l'horari que creu més convenient-, pot programar cinc trobades que tenen una durada aproximada d'una hora i mitja.

Cada grup de Trobada, format per persones que tenen els fills/alumnes en la mateixa franja d'edat (per etapes o cicles educatius, per exemple), és estable, almenys durant un curs escolar.

Hi ha unes quantes diferències entre una sessió "d'escola de pares" -de les que en podríem dir "tradicionals"- i una trobada FEAC. Potser la més notable és que, al FEAC, la forma d'abordar el tema depèn, en bona part, del grup de pares, mares, mestres i professors que es troben, a banda de que les aportacions que es fan són més de caire experiencial que teòriques. La diferència principal està en l'objectiu.

El FEAC pretén fer reflexionar mitjançant el diàleg, posar en contrast idees o principis amb les pràctiques quotidianes, promoure la pròpia interpell·lació, obrir perspectives, destacar experiències enriquidores a fi que els assistents (pares, mares i professorat) reflexionin conjuntament sobre la tasca educativa que tenen entre mans.

Trobades FEAC

- Són, de fet, la culminació del bon funcionament dels altres components, els temes, els animadors i la gestió. És l'objectiu final i el lloc o moment en què realment es "fa FEAC".
- Són les reunions dels pares i mares i els mestres o professors d'una etapa o nivell d'una escola que han quedat per dialogar i reflexionar entorn d'un tema educatiu d'incumbència comuna.

- Tots els pares i mares i tots els mestres, professors i personal de l'escola són convidats a formar part d'algun grup de Trobades. Tanmateix, les Trobades són espais on la gent ja s'ha compromès a assistir-hi, coneixent el calendari i l'horari prèviament pactat.
- Cada Trobada té un tema que està pensat específicament per a una edat determinada per tal de respondre a la diversitat de situacions en què es troben els alumnes de les diferents etapes educatives.

Butlletí FEAC

- Està pensat amb la triple finalitat de ser suport “visible” del programa, funcionar com a entrada del tema a les Trobades FEAC i proporcionar elements de motivació al diàleg entre les persones que el poden rebre, llegir i deixar-se interpel·lar, encara que no assisteixin a les susdites trobades.
- S'adreça a totes les famílies que tenen fills a les etapes d'educació infantil, educació primària i educació secundària i a tots els educadors i treballadors de l'escola. El butlletí FEAC té quatre grans apartats: Educació Infantil (pensat per a infants de 3 a 6 anys), Educació primària, Educació secundària i Creïxer en la Fe.
- A cada apartat, hi ha un article o una anècdota escolar o familiar que pretén situar el tema que es tractarà des de la quotidianitat, no des d'un enfocament teòric. A més, cada secció té unes *Qüestions per al diàleg* que són indicacions per començar la reflexió sobre el tema. Generalment, els temes no estan vinculats entre si, però hi ha alguns números monogràfics que giren entorn d'un únic eix temàtic.
- Al llarg de cada curs, les escoles que s'han subscrit es poden baixar de l'aplicatiu web cadascun dels cinc temes de cada etapa per, a continuació, enviar-los via email, situar-los en la seva plataforma digital i imprimir-los per als diferents membres de la comunitat educativa que participin al programa FEAC.

Els Animadors FEAC

- Són les persones (pares i mares o mestres i professors) que s'han preparat per dur a terme la funció principal d'animar el diàleg i facilitar la reflexió en les Trobades FEAC.
- Atès que el programa FEAC té un caràcter directament formatiu, la formació i capacitat de les persones que se n'han de responsabilitzar és clau. Ells i elles són els qui, per fer la seva feina, es formen i, pel que fa a les Trobades, les preparen, les avaluen i fan promoció del programa. De les habilitats dels animadors per fer que les Trobades siguin viscudes positivament en depèn, en bona mesura, l'èxit del programa.
- Una persona de l'equip és el coordinador FEAC, que es fa responsable de la bona marxa de les Trobades i del programa i s'encarrega de l'equip d'animadors. Ells són els autèntics promotors del FEAC.

El suport de la FECC al programa

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya, creadora del programa FEAC, l'anima i el manté actiu per mitjà de:

- La formació inicial i continuada dels animadors i responsables FEAC de cada escola. Compta amb els cursos de llarga durada (15 o 20 hores) FEAC 1, FEAC 2, FEAC pares i amb les Jornades de formació anuals o les sessions informatives per a claustres o juntes d'AMPAs...
- Els Materials Complementaris dels temes dels Butlletins FEAC. Un equip de redacció els elabora i els posa a l'abast dels animadors en l'espai web del programa.
- El suport de l'avaluació i seguiment des de la FECC.
- Altres elements "cohesionants", com el Concurs Fotogràfic o alguna celebració conjunta per a totes les escoles implicades en el programa.

2.2. L'apartat "Créixer en la Fe" del Butlletí i l'acció pastoral de l'escola

El programa FEAC no vol renunciar a aportar tots aquells elements que puguin afavorir l'evangelització de les persones que, formant part d'una comunitat educativa, dins d'una escola cristiana, ho desitgin.

Tanmateix, sabedors que a les nostres escoles són poques les famílies que es manifesten creients i que cerquen elements actius per a l'educació dels seus fills en la fe, el programa FEAC va optar per oferir, en el Butlletí, i en el plantejament de les Trobades, l'element creient separat de la reflexió proposada per a cadascuna de les etapes.

En el Butlletí FEAC, l'apartat "Créixer en la Fe" no va referir a cap etapa concreta. És un article de característiques anàlogues als de les altres tres, però que sempre inclou un text evangèlic per a la reflexió i un enfocament explícitament cristià. Es tracta de facilitar a les famílies i als docents creients alguns elements per ajudar a la reflexió sobre l'educació des del punt de vista dels valors cristians. Per això, els responsables compten amb els corresponents Materials Complementaris, penjats al web del programa.

2.3. Condicions i procés per adoptar el programa

Per tal que el programa FEAC respongui adequadament a les finalitats indicades i mantingui les característiques que hem exposat, sembla oportú que l'escola que desitgi adoptar-lo com un element integrant de la seva oferta educativa reuneixi les condicions següents:

Consulta a tots els sectors implicats i decisió de l'equip directiu

La decisió d'incorporar el programa FEAC en el projecte educatiu d'una escola haurà de ser una decisió adoptada per la persona titular, prèvia consulta i acord de l'equip directiu i de la Junta de l'AMPA, donant per suposat que comptarà amb el suport de la majoria.

Amb aquesta condició, només es pretén evitar un risc: que l'adopció del programa sigui una decisió de caràcter personal i no tingui garantia de continuïtat.

Constitució i formació de l'equip d'animadors

La decisió d'adoptar el programa FEAC per part de l'equip directiu o la junta de l'AMPA d'una escola haurà d'anar acompanyada del compromís de constituir l'equip FEAC i d'oferir als seus membres la formació personal adequada. La composició de l'equip d'animadors del programa dependrà de la magnitud i complexitat de cada centre.

Aquest *Equip FEAC* haurà de comptar amb els recursos de temps i materials necessaris per programar, dur a terme i revisar les responsabilitats que, pel que fa al programa FEAC, els siguin confiades.

Dedicació dels recursos humans i materials adequats

El programa FEAC haurà de ser un element important del projecte educatiu propi de l'escola i, per tant, comptar amb la dedicació dels recursos humans i dels materials necessaris, amb criteris anàlegs als adoptats a l'hora de programar i dur a terme les iniciatives més importants de l'escola.

És a dir, la posada en marxa del programa ha d'anar acompanyada d'un pressupost aprovat per la titularitat del centre i assumit per qui s'hagi determinat i que contempli, almenys, tres conceptes de cost:

- **L'aportació a la FECC** en concepte de col·laboració en el desenvolupament del programa dona dret a l'accés al butlletí i als materials complementaris. Aquesta aportació (per al curs 2011-2012) és de 5 €/unitat-aula per curs (comptant només de P3 fins a 4t de l'ESO).

EXEMPLE: Així, si una escola té doble línia (dues aules per nivell) des del segon cicle d'Educació infantil fins a 4rt d'ESO, el cost de la subscripció d'un curs escolar al Butlletí FEAC seria de 26 (el nombre d'aules) x 5€ = 130 € (es paga només un cop per a tot el curs).

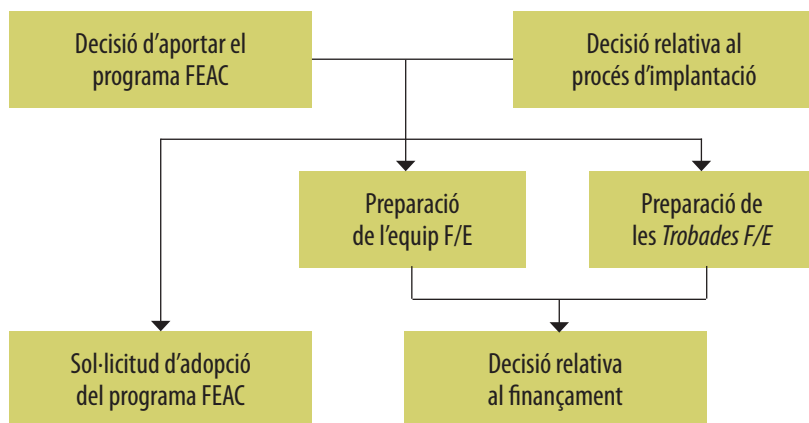
- **L'agraïment o compensació de la dedicació del personal docent de l'escola** que hi esmerci temps per preparar i dur a terme el programa FEAC. Aquesta dedicació no podrà ser considerada obra de voluntariat, sinó que tendirà a ser compensada. A la pràctica, els mestres i professors que participin en el programa com a animadors de les trobades hauran de disposar del temps necessari per dur a terme aquesta tasca de

manera satisfactòria (temps per a la formació personal i per a la preparació i realització de les cinc Trobades que tindran lloc durant el curs escolar).

- Una partida “**d’altres despeses**” on comptar amb el material fungible, amb l’agraïment o compensació de la dedicació de la persona responsable del manteniment de l’espai (virtual o real) on van apareixent les notícies del FEAC de cada escola, i tot allò que sigui convenient per col·laborar a afavorir un ambient cordial (pica-pica, cava de final de curs...)

Un cop presa la decisió de posar en marxa el programa FEAC, cal comunicar-ho a la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. La comunicació s’ha de fer a la FECC (via *e-mail*) per part de la persona titular o director i cal fer servir la fitxa que trobareu penjada al web.

La tasca més immediata i important que caldrà realitzar en la fase inicial o d'adopció del programa serà doble: donar àmplia informació sobre el programa FEAC a tota la comunitat educativa i motivar l'assistència a les “Trobades”.

Com en tot programa o acció que vol emprendre una escola, la divulgació adequada de la idea i la forma de fer arribar als diferents membres de la comunitat educativa té una relació directa amb l'èxit del programa.

Una forma pràctica d'iniciar la campanya d'informació i motivació podria consistir en la tramesa d'un numero del Butlletí FEAC a totes les famílies que tenen fills a l'escola (o a totes les que tenen fills en les etapes on hem pensat iniciar el programa), juntament amb una carta personal del titular o el director/a de l'escola i del president/a de l'AMPA.

Una altra forma de difondre la informació i fer la motivació és aprofitar les reunions de pares i mares que els tutors convoquen a principis de curs per donar a conèixer les persones responsables del programa, les possibilitats de calendari i horari de les troba-

des, els temes que es tractaran durant el curs. Aquestes reunions també poden ser una bona ocasió per donar i recollir les inscripcions a les Trobades.

Una manera fonamental de donar a conèixer el FEAC a les educadores i els educadors del centre serà informar-ne àmpliament en alguna reunió de claustre o en una altra reunió de les habituals a les jornades d'inici o de final de curs que es fan en el centre.

A l'espai *Bones pensades* del web (<http://www.escolacristiana.org/FEAC>) s'hi poden trobar molts suggeriments per motivar la inscripció de pares, mares, mestres i professors.

Aquest procés d'informació i motivació serà necessari repetir-lo a cada inici de curs.

3

L'organització i la infraestructura necessària per al funcionament del programa

Qualsevol nou projecte a l'escola necessita d'una programació, d'unes tasques, d'un equip responsable i d'un conjunt d'estratègies per dur-lo a terme. Aquest capítol té la intenció de presentar de forma clara i concreta la feina i tasques a realitzar per aconseguir que el FEAC sigui una realitat d'èxit a l'escola.

Una bona gestió del FEAC és bàsica per poder garantir la continuïtat del programa i és la millor carta de presentació davant de la Comunitat Educativa.

3.1. El programa FEAC: una oportunitat per a tota la comunitat educativa

El programa FEAC és una de les diverses iniciatives que les escoles poden impulsar per afavorir i millorar la relació entre famílies i escola, però evidentment no és l'única!

El FEAC és una concreció del Projecte educatiu de l'escola, però la relació família/escola no s'exhaureix amb el programa. La relació família/escola passa pel programa de tutoria, per la relació amb l'AMPA, per les activitats conjuntes de pares i mestres en les aules, etc.

La participació en el programa va adreçada a tots i cadascun dels membres de la comunitat, i és responsabilitat també de cadascun d'ells.

Els actors del FEAC són tots els membres de la Comunitat Educativa i cadascun n'és protagonista i responsable en un grau diferent, si bé el programa FEAC els implica a tots:

- La persona o entitat **TITULAR**: dóna llum verda al FEAC, aprova el pressupost de cada curs, aprova la formació, signa la subscripció als Butlletins. Informa les famílies noves de cada curs.
- **L'Equip DIRECTIU**: informa el Claustre i els coordinadors. Proposa i nomena el responsable FEAC de l'escola i aprova els animadors que integren l'equip a proposta del coordinador. Negocia i proposa pagaments. Dóna suport a l'equip FEAC i fa el seguiment del programa. Es fa present d'alguna manera en els "actes FEAC" al llarg del curs. Informa del FEAC al Consell Escolar.
- Els diversos **COORDINADORS**: transmeten informacions del FEAC a tots els docents de la seva etapa per mitjà de la cartellera de la sala de professors, de la intranet de l'escola... Animen a participar en les trobades els professors i mestres de la seva etapa. Supervisen el calendari FEAC de cada curs.

- Els diversos **TUTORS**: es responsabilitzen de conèixer a fons el programa per poder donar una resposta senzilla a qualsevol pare o mare. Han de conèixer els temes dels quals es parla a les Trobades. Són els responsables que les còpies en paper dels butlletins arribin, per mà dels alumnes, als pares i mares. Poden comentar el tema amb els alumnes o treballar els temes a tutoria. Informar de les dates de les trobades. Poden donar a conèixer el programa als pares (Reunions d'inici curs, portes obertes, etc.).
- El **PROFESSORAT**: conèixer el programa i participar a les Trobades en la mesura del possible.
- El **PERSONAL d'AiS**: preparació d'infraestructures (llum, neteja, calefacció, porteria, catering, guarderia, rebuda dels pares a les trobades, etc.).
- La **JUNTA de l'AMPA**: conèixer el programa i participar a les Trobades. Recolzar el programa convidant totes les famílies a participar-hi. Formar part de l'equip FEAC d'animadors de Trobades sempre que es pugui. Recolzar econòmicament el programa en la mesura de les possibilitats.
- Els **ALUMNES**: poden responsabilitzar-se de fer arribar el Butlletí (en versió impresa en paper, si és el cas) als pares.
- El **COORDINADOR FEAC**: organitza sessions de trobades i coordina el programa a l'escola. Baixa els Butlletins i els Materials Complementaris del web FEAC, avaluar les trobades i la marxa del programa. Està en contacte amb l'equip directiu, la titularitat, l'AMPA i amb la Coordinació central del programa a la FECC.
- Els **ANIMADORS FEAC**: es capaciten per poder portar les Trobades. Preparen cada Trobada, la realitzen i l'avaluen.
- Membres dels **Grups Trobades FEAC**: són els pares i mestres que assisteixen a les Trobades. Es responsabilitzen d'assistir-hi, participar-hi i fer-ne propaganda (boca-orella) als altres pares i docents.

La corresponsabilitat durant la implantació del programa és clau per tal que tothom se senti part del FEAC, encara que, per arribar a aquest punt, cal seguir una pauta d'implantació que ha d'estar liderada per la titularitat, l'equip directiu i el coordinador/a del FEAC.

3.2. El programa FEAC: una responsabilitat de l'equip directiu

Com ja s'ha dit, el darrer responsable del programa en una escola és l'equip directiu (o de titularitat), perquè implantar el FEAC a un centre vol dir adoptar el diàleg com a manera d'entendre l'escola, l'educació i la relació amb les famílies. El diàleg hauria de ser un tret del caràcter propi que es pogués fer ben visible i que fos experiència autèntica en totes les relacions, no només a les trobades FEAC.

La direcció del centre educatiu és la responsable que el programa FEAC sigui una experiència d'èxit. No han de ser els membres de l'equip directiu els qui han d'assumir la

gestió del programa, sinó que han de vetllar perquè l'equip FEAC estigui integrat per persones formades i que hi hagi una dotació de recursos per poder desenvolupar les tasques assignades.

Una bona gestió del FEAC és un ingredient bàsic per poder garantir la continuïtat del programa. L'equip directiu és l'òrgan que ha de posar tots els mitjans per tal que el FEAC no sigui una idea fortuïta amb una implantació fugaça.

La promoció i difusió del programa és clau a l'hora d'implantar i de donar continuïtat al programa. Una bona campanya de comunicació continuada i fer arribar a tota la comunitat educativa el butlletí poden ser dues claus de l'èxit de difusió.

Les Trobades FEAC són el lloc i el moment on tots els membres actius del programa (famílies, mestres col·laboradors i animadors) es troben amb la intenció d'intercanviar opinions i experiències i arribar allà on el propi grup decideixi. Cal fer-se present d'alguna manera en les dates claus del programa per mostrar a tota la comunitat educativa el suport de la direcció al programa.

Tot allò que es fa al voltant del FEAC ha de quedar plasmat en documents escrits que siguin avaluable.

De tot el que portem dit sobre el programa FEAC en una escola, de ben segur que ja es fa evident que és de vital importància la implicació de l'equip directiu.

De fet, en les escoles en què el programa ha tingut problemes de continuïtat s'ha vist que la manca d'implicació de la direcció de l'escola és un element crucial. Poden fallar altres elements o condicions, pot ser difícil la inserció en l'entorn familiar, pot haver-hi dificultats econòmiques, però si l'equip directiu aposta amb il·lusió pel programa, es poden superar totes.

3.3. L'equip FEAC

L'equip FEAC està integrat per totes i cadascuna de les persones directament implicades en la bona marxa del programa. Fonamentalment pels animadors/es de les trobades FEAC i el responsable. Aquesta persona, doncs, en serà el **coordinador** i, si és possible, convé que formi part de l'equip directiu del centre.

Però, sobretot, l'animació del programa FEAC ha de ser el resultat d'un **treball d'equip**, ja que necessàriament hi haurà diverses persones implicades, depenent sempre de la complexitat de l'escola i de l'abast que les Trobades arribin a tenir.

Com passa amb els òrgans col·legiats i amb els òrgans de gestió unipersonals del centre, la descripció de l'equip FEAC i del coordinador de l'equip ocuparà un lloc en el reglament de règim interior.

Poden ser animadors de trobades tant docents com pares/mares d'alumnes de les diverses etapes on s'hagi obert el programa.

Els educadors que formin part de l'equip FEAC hauran de disposar de temps de dedicació a aquesta tasca en la seva jornada laboral per tal de poder participar regularment en les reunions de l'equip i preparar i animar les Trobades.

Es requereix que els membres de l'equip hagin adquirit la capacitat adequada participant en algun dels «cursos d'animadors de les Trobades FAMÍLIA/ESCOLA» que organitza la Fundació Escola Cristiana de Catalunya.

A continuació, oferim una proposta de descripció de l'equip FEAC i de les funcions del coordinador/a de l'equip, tal com podria expressar-se en el reglament de règim interior del centre.

L'equip FEAC i el coordinador de l'equip en el reglament de règim interior (RRI) del centre

NOTA: En la redacció d'aquests articles referents a l'equip FEAC i al coordinador, apliquem els mateixos criteris que vam tenir en compte en l'elaboració de les Normes d'organització i funcionament (NOF, FECC, 2011).

D'acord amb això, la descripció de l'equip i del seu coordinador formaran part del Títol primer (Òrgans de govern i de gestió de l'escola):

- *En el capítol 4rt (càrrecs de coordinació educativa i de gestió administrativa), a continuació del coordinador de pastoral, hi col·locarem la descripció del coordinador de l'equip FEAC.*
- *En el Títol segon, organització de l'acció educativa escolar, a continuació del coordinador de pastoral, hi col·locarem la descripció de l'equip FEAC.*

Com sempre, la redacció que proposem té caràcter orientador. El titular de cada centre podrà fer-ne l'ús que consideri oportú.

Article ...

- 1. L'equip FEAC és l'òrgan col·legiat responsable d'implantar i dur a terme el programa «FAMÍLIA/ESCOLA, acció compartida» (FEAC), vetllant pel compliment dels objectius d'aquest programa integrat en el Projecte educatiu de l'escola.*
- 2. L'equip està format pel coordinador, els animadors de les Trobades FAMÍLIA/ESCOLA i un membre de la junta directiva de l'associació de mares i pares d'alumnes del centre.*
- 3. Els membres de l'equip seran designats anualment pel coordinador FEAC d'acord amb l'equip directiu. La junta directiva de l'AMPA proposarà un dels seus membres per formar part de l'equip FEAC.*
- 4. L'equip FEAC es reuneix a començament de curs almenys una vegada abans de cadascuna de les Trobades i una altra després de realitzar-la, i sempre que el coordinador de l'equip ho consideri oportú.*

Article ...

Les funcions de l'equip FEAC són les següents:

- a) Impulsar i animar les Trobades en el marc de l'aplicació del programa FEAC, afavorint la col·laboració dels educadors tutors de les etapes educatives en les quals s'aplica el programa i de la junta directiva de l'AMPA.*
- b) Col·laborar activament en la preparació, realització i avaluació de cadascuna de les Trobades.*
- c) Promoure iniciatives encaminades a millorar les relacions entre l'escola i les famílies, implicant-hi els educadors del centre i la junta directiva de l'AMPA.*
- d) Participar en l'avaluació de la tasca realitzada en l'àmbit de les relacions família-escola i valorar el grau d'assoliment dels objectius proposats.*

Article ...

- 1. El coordinador de l'equip FEAC és l'educador/a pare/mare encarregat d'impulsar la implantació i el desenvolupament del programa FEAC i de dirigir el treball de l'equip.*
- 2. El coordinador de l'equip FEAC és designat pel titular del centre per un període de tres anys, havent escoltat l'equip directiu. Per causa justificada, a criteri del titular o el director del centre, pot ser cessat.*
- 3. El coordinador de l'equip FEAC pot ser un dels membres de l'equip directiu del centre i participa en les reunions dels equips de coordinació d'etapa i de l'equip de pastoral sempre que els coordinadors d'aquests equips ho consideren oportú, amb la finalitat de facilitar l'adequada coordinació en l'aplicació del programa FEAC.*

Article ...

Les funcions del coordinador de l'equip FEAC són les següents:

- a) Impulsar i coordinar l'aplicació del programa FEAC amb la col·laboració dels membres de l'equip.*
- b) Convocar i presidir les reunions de l'equip.*
- c) Programar i coordinar la distribució del butlletí FAMÍLIA/ESCOLA i la preparació de les Trobades, juntament amb els altres membres de l'equip.*
- d) Vetllar per la formació dels membres de l'equip com a animadors de les Trobades i impulsar la formació d'altres educadors, pares i mares del centre amb aquesta finalitat.*
- c) Impulsar l'avaluació i millora continuada del programa en les etapes de l'escola on s'hagi implantat. Participar, mitjançant la informació del programa FEAC, en la memòria anual del centre i en la programació.*
- d) Mantenir relació amb la coordinació central del programa de la Fundació Escola Cristiana.*

3.4. La gestió

Cada escola adapta el calendari del programa FEAC com li sembla més convenient. Tanmateix, cada curs hi ha una colla d'accions i responsabilitats prèvies i posteriors a les Trobades que són importants per al bon funcionament del programa i que bàsicament es repeteixen cada curs. A continuació, oferim dues maneres d'ordenar-les per calendari i camp d'acció:

Ordenació per Temps – Calendari de curs

SETEMBRE:

- Reunió prèvia de l'Equip FEAC per fer la planificació del curs, calendari, etc.
- Reunir-se amb el claustre per engrescar la gent i demanar col·laboració.
- Reunió del coordinador FEAC amb l'equip directiu per fer calendari, preveure animadors, formació permanent, etc.
- Fer “campanya” FEAC entre professors, entre els pares /mares... a les reunions de pares, cartells publicitaris, al web i a la plataforma digital de l'escola, a la sala de professors...
- Carta/ *e-mail* o avís als pares a l'inici de curs amb la butlleta d'inscripció.

OCTUBRE:

- Recollida d'inscripcions, organització en grups i informació al claustre.
- Trobada “0” de presentació de tot l'equip als pares.

CADA MES

- Baixar documentació complementària.
- Reunió de l'equip FEAC per preparar la Trobada.
- Enviar la convocatòria als inscrits a les Trobades i tramesa del Butlletí.
- Anunci al mural de la porteria, al web de l'escola i al claustre
- Preparació de la infraestructura de la Trobada.
- Realització de la Trobada.
- Reunió d'avaluació de la Trobada.

MAIG

- Trobada final de curs.

JUNY

- Reunió d'avaluació amb l'equip FEAC de l'escola i la direcció.

Ordenació per Concepte o Camp d'acció

BUTLLETÍ

- Revisar l'adhesió al programa (coordinador FEAC).
- Baixar, penjar i trametre electrònicament cadascun dels 5 números per a cada etapa.
- Distribució d'algunes còpies en paper a tots els tutors i a totes les famílies inscrites a les trobades una setmana abans de la trobada.

PROPAGANDA I MOTIVACIÓ

- A les reunions de pares d'inici de curs, repartir tríptics motivadors, butlletes d'inscripció, passar un *power-point*...
- A la jornada de portes obertes, muntar paradeta informativa.
- Pancarta al vestíbul, informació a la sala de professors...
- Pàgina web, intranet del centre...

MOTIVACIÓ AL CLAUSTRE I ALS PARES I MARES

- Del Coordinador als animadors i d'aquests als companys (per contagi).
- De la Junta de l'Ampa a tots els membres de l'associació.
- De la Direcció i titularitat animant i agraint tots els qui col·laboren amb el programa.

TROBADES

- Full calendari de totes les trobades del curs.
- Full informatiu/ *sms* recordant "la propera trobada".
- Llistes d'assistents per grups (amb els telèfons o *e-mails*, si es volen fer cadenes d'avís)

CONDICIONAMENT DELS ESPAIS PER TROBADES

- Servei de neteja, llum, calefacció, porteria, guarderia (si fos possible)...
- *Piscolabis* organitzats a inici o final de curs. Celebracions que neixen espontàniament del grup.

PREPARACIÓ I AVALUACIÓ DE LES TROBADES

- De tot l'equip FEAC, per etapes, cada animador tot sol, amb els professors col·laboradors, amb els pares i mares animadors.
- Detectar necessitats i organitzar la formació permanent de nous animadors.

ORGANITZACIÓ DE CONFERÈNCIES, FÒRUMS...

- Actes paral·lels dins el marc del programa FEAC.

3.5. El Butlletí FEAC

El Butlletí FEAC és una publicació de caràcter digital que la FECC publica i difon entre les escoles que l'han subscrit per poder desenvolupar el programa.

Cada curs es pengin **5 temes per a cadascuna de les seccions** del Butlletí:

- Educació Infantil
- Educació primària
- Educació secundària
- Créixer en la Fe

El responsable FEAC de cada escola tindrà accés a la pàgina web on s'hostatja el Butlletí. Un cop capturi les seccions que necessitin, les farà arribar, com cregui pertinent, als pares i mares, mestres i professors inscrits a les Trobades.

En tot cas, sempre pot ser bo si una escola decideix implantar el programa només en una etapa o etapes determinades i fa arribar el Butlletí a totes les famílies que tenen fills en aquestes etapes, sense distingir en la tramesa qui vindrà a les Trobades o no.

Cada escola decidirà quina és la forma més adequada per fer arribar els exemplars del Butlletí a les famílies dels alumnes i al personal del centre, tot intentant evitar que passin desapercebuts entre la gran quantitat d'informació que tots rebem cada dia.

3.6. Les Trobades

Una Trobada FEAC és una reunió de pares i mares que tenen fills en una determinada etapa d'una escola que es troben amb algun mestre dels seus fills per dialogar sobre un tema educatiu que és d'incumbència comuna.

En una Trobada FEAC, s'hi acostuma a:

- **Llegir** el text del Butlletí FEAC, que introdueix, amb una anècdota, el tema de la trobada. O algun altre text.
- **Parlar** amb els altres membres del grup en conversa oberta o mitjançant alguna dinàmica de grup.
- **Pensar i reflexionar** sobre el que els altres aporten, els textos que s'hi llegeixen o les pròpies actituds.
- **Escollar opinions**, experiències, sentiments, idees d'altres pares-mares i de docents que també eduquen.
- **Veure** algun vídeo curt o un *powerpoint* sobre el tema que pot resultar interessant, provocador, etc.
- **Fer alguna activitat** (un mural, la lletra d'una cançó, una diàleg representat, etc.) que ajudi el grup a expressar o plasmar bones idees, experiències, etc...
- **Riure**. Generalment, en els grups, si hi ha bon clima, s'acaba rient força, tampoc és estrany que s'acabi fent un mos o un glop.

Els materials es preparen per donar contingut a cinc Trobades cada curs, però cada escola pot organitzar les que li semblin oportunes. Per exemple, si amb el tema proposat en una Trobada, un grup vol dedicar-hi més d'una, és ben lliure de fer-ho. O, si per les activitats programades no es poden fer les cinc, se'n fan les que es creguin oportunes.

Pel que fa als espais per a la realització de les Trobades, caldrà tenir en compte que es tracta d'unes «trobades» que han d'afavorir el diàleg i l'intercanvi entre pares, mares i educadors. Per tant, l'ideal serà disposar d'espais en els quals la distribució en cercle dels seients faciliti el diàleg entre persones adultes. Una aula en què el mobiliari sigui adequat per la seva mida, potser alguna sala de professors, resulten ideals.

Pel que fa a les activitats o dinàmiques que es fan a les trobades, només suggerir que l'equip FEAC tingui en compte que en tots els espais de Trobades hi hagi pissarra o un lloc on prendre notes i un ordinador (amb connexió a internet, si és possible), projector i pantalla a punt.

Pel que fa als **dies** i als **horaris** més adequats per a la realització de les Trobades, hi ha opinions de tots tipus: des d'algunes Trobades FEAC que trepitgen l'horari escolar fins a les que es fan de nit (en general, els horaris de tarda afavoreixen la presència dels docents).

Pel que fa al **calendari**, cada escola estableix el seu propi en funció de l'entorn social, econòmic o laboral per tal de facilitar al màxim l'assistència.

Així mateix, cada vegada més escoles ofereixen un servei de "ludoteca -guarderia" per atendre els fills petits en horari de tarda, mentre els pares i mares estan reunits.

Algunes escoles que tenen grups FEAC de diverses etapes han optat per oferir-los en diferents dies de la setmana facilitant que els pares puguin assistir a totes les que vulguin. D'altres prefereixen fer les Trobades de tots els grups el mateix dia, facilitant així la relació entre tots els qui fan FEAC en aquella escola.

3.7. Els grups de Trobades FEAC

Serà bo que les persones que s'inscriguin en un grup de Trobades ho facin amb el compromís d'assistir-hi regularment (almenys durant un curs. Si el grup és estable, pot consolidar-se molt millor que si mai se sap qui vindrà. I, si el grup és estable, els vincles i el coneixement mutu poden afavorir la reflexió més profunda i sincera.

En cas que alguna persona es vulgui incorporar a les Trobades quan ja s'ha iniciat el ritme del curs, s'hi pot afegir o formar un grup nou amb tots els qui es vagin incorporant. En tot cas, cal que quedi clar que el tema del Butlletí no és el que convoca o motiva les trobades. Els pares/mares o mestres/professors no van a la Trobada del tema que els interessa, sinó que l'interès és trobar-se amb d'altres i estar en diàleg. El tema n'és l'excusa o motiu de partida.

Un grup de Trobada FEAC no pot estar només integrat per pares i mares i un animador (que pot ser mestre o no). Un grup d'aquest tipus és molt valuós, com ho han estat i encara ho són les anomenades "escoles de pares", si bé no és es poden considerar grup FEAC.

En un grup FEAC hi ha d'haver pares i mares i alguns mestres/professors de l'etapa, a més a més de qui fa d'animador del grup.

La proporció entre pares/mares i mestres/professors la dirà cada centre, segons sigui més o menys ampli el claustre, segons els mestres que s'hagin motivat per assistir a les Trobades...

Si a l'escola no hi ha més que un o dos grups de Trobada FEAC, pot ser que estiguin integrats per pares/mares i mestres/professors de diverses etapes educatives. Hi ha qui hi veu grans avantatges en aquest tipus de diversitat.

Sempre serà millor que, en la mesura del possible, vinguin parelles senceres, per bé que les Trobades FEAC estan obertes a tothom, siguin quines siguin les seves circumstàncies.

El nombre adequat de persones per a un grup de Trobades FEAC és aquell que permet que les persones es coneguin i puguin interaccionar amb fluïdesa. No menys d'una dotzena i, si és possible, mai més de 20 persones.

3.8. El professorat en les Trobades

Com ja hem comentat, els grups FEAC han d'estar integrats també per mestres o professors. Els mestres i professors que van a les Trobades FEAC no cal que hagin rebut cap preparació específica, semblantment als pares i mares de família. Van a les Trobades, perquè saben què són, perquè n'han rebut informació i perquè creuen que val la pena anar-hi.

El coordinador FEAC de cada escola ha d'informar i motivar tots els membres del claustre sempre que calgui per tal que, cíclicament, tots puguin anar passant per l'experiència d'assistir durant un curs (almenys!) a les Trobades FEAC. Perquè està demostrat que la participació a les Trobades FEAC modifica alguns punts de vista dels docents i afavoreix una millor relació famílies/escola.

Els mestres i professors que s'integren com a participants en un grup de Trobades FEAC no formen part de l'Equip FEAC. No cal que es preparin les Trobades (només llegir la documentació, l'article del Butlletí), no han de fer cap avaluació ni seguiment de les trobades ni del programa. No tenen cap altra responsabilitat que assistir a les trobades.

Ara bé, l'equip FEAC i l'equip directiu de l'escola poden incentivar i agrair la participació dels mestres i professors a les Trobades, sempre que els sembli oportú i de la manera que els sembli adequada.

Cada vegada hi ha més escoles que aprofiten els temes FEAC i els Materials Complementaris per treballar amb els alumnes en el context de les sessions grupals de tutoria (veure punt 13). Si aquests tutors poden assistir a les Trobades, es produeix una situació ideal de comunicació sobre el tema.

De la mateixa manera que els temes de què es parla a les Trobades FEAC poden produir transformacions en algunes dinàmiques familiars, d'altres també poden promoure reflexions entre els mestres o professors assistents a les Trobades. De manera que, indirectament, el diàleg amb les famílies en el si dels grups FEAC pot incidir en la millora qualitativa d'alguns aspectes de la vida escolar que el claustre consideri oportuns.

3.9. Els animadors de les Trobades FEAC

Per poder assumir la tasca d'animador de les Trobades FEAC, cal haver rebut una preparació específica que inclou el coneixement del programa i algunes tècniques de conducció de grups.

Els animadors són mestres o professors de l'escola a qui el titular o director o coordinador del programa han demanat que es preparin per fer aquest tasca. També poden ser pares o mares que vulguin i puguin dedicar un temps a fer aquest funció (que ja coneixen les Trobades per experiència pròpia) i que es puguin preparar com a conductors.

La persona que exerceix la responsabilitat de directora o titular del centre també podria fer d'animadora d'un grup de Trobades si es capaç de fer oblidar al grup la seva funció a l'escola i fer només d'animador quan està amb el grup.

Els animadors de grups de Trobades tindran tot el suport de la coordinació del programa des de la FECC.

Sempre que sigui possible, és millor que l'animador d'un grup sigui fix, fidel a un grup tant de temps com sigui factible si les relacions animadors-grup són bones. Si cal que un grup faci un canvi d'animador, es pot revisar curs a curs.

Sobre si és millor que l'animador d'un grup sigui docent o familiar de l'etapa, cicle o curs d'on provenen tots els pares/mares i mestres del grup, hi ha opinions i experiències diverses. Si bé algú destaca que la distància entre les persones del grup i l'animador pot ser un avantatge, hi ha qui prefereix que el coneixement entre l'animador i les persones del seu grup sigui més estret per afavorir l'ambient de confiança.

3.10. Avaluar el programa FEAC?

A cada escola és fonamental fer una valoració constant i un seguiment de la marxa del programa. Tot allò que es fa al voltant del FEAC ha de quedar plasmat en documents escrits que siguin avaluables. Aquesta forma de treballar és l'habitual de qualsevol programa del qual volem garantir la continuïtat.

El FEAC en els Documents anuals de centre i en les avaluacions de la FECC

Pla d'actuació anual

- Aquesta serà l'eina bàsica d'organització del FEAC per a cada curs i evitarà haver de córrer o haver de preparar les trobades a última hora sense prou garanties .
- A l'inici de cada curs, el coordinador del programa ha de planificar el treball a fer: el calendari de les trobades, les dates d'avaluació que organitza el Secretariat, les dates de petició de butlletins, les reunions amb els animadors i alguna trobada amb la titularitat.
- Aquest document seria recomanable que s'adjuntés al Pla Anual de Centre.
- Per poder fer la planificació del FEAC, caldrà tenir presents molts factors: festivitats de l'escola, els períodes d'avaluació i informes, activitats organitzades des de l'AMPA...
- Cal facilitar la participació de les famílies i dels mestres. Per aquest motiu cal anar buscant dates que no facin una càrrega el fet de participar en el FEAC.
- Cal que el coordinador del programa remeti a totes les famílies de l'escola, i a tot el claustre, el calendari de les trobades FEAC. Això garantirà que tothom estigui informat amb prou temps de les dates FEAC.

Valoració anual del programa

Si el FEAC forma part del Pla Anual de centre, haurà de ser avaluat per tot el claustre com un projecte més d'escola en les sessions habituals de revisió de curs. En el cas que no sigui així, caldrà buscar la fórmula amb una enquesta, per exemple, per tal que tots els membres del claustre puguin avaluar el FEAC.

Els actors del programa, és a dir, totes aquelles persones que participen a les trobades, haurien de valorar el programa en finalitzar el curs. Alguns centres opten per passar un qüestionari quantitatiu i qualitatiu que reflecteixi la realitat del FEAC a l'escola.

Finalment, l'equip FEAC i l'equip directiu, juntament amb la titularitat, hauran de valorar el funcionament del FEAC.

Memòria anual

La memòria és un document molt important i de gran valor. Es presentarà a l'equip directiu i a la titularitat del centre. A la memòria, s'hi valoren les accions fetes durant tot el curs, s'hi expliquen els motius pels quals hi ha accions que no s'han dut a terme, s'hi proposen les accions de millora per al curs següent i les estratègies a desenvolupar. En aquest mateix document, s'hauran d'incloure les valoracions del claustre, membres de cada grup, de cada animador o equip d'animadors.

La memòria és un esforç de síntesi que recull tot el treball fet a l'escola per facilitar el diàleg entre Família i Escola. Cal apuntar que el procés d'elaboració d'aquest document obligarà els actors del FEAC a analitzar i reflexionar sobre com fem FEAC a l'escola, què ens aporta i què volem que ens porti els propers cursos.

El FEAC i el seguiment i avaluació que es fa des de la FECC

Aplicant el contrari del principi que diu que allò que no s'observa ni s'avalua té nul·les possibilitats de millorar, des de la coordinació de la Fundació Escola Cristiana es demana, en dues ocasions, informació, dades i valoracions de la marxa del programa a cadascuna de les escoles.

Des de l'inici de la seva implantació en els centres, el programa FEAC ha estat avaluat.

Cada curs es recullen dades en dues ocasions i amb dues eines diferents:

- al mes de **desembre/gener** (quan totes les escoles ja tenen el programa del curs en marxa), es trameta una eina que consta de tres parts, una d'actualització de dades, una de recull numèric (grups, persones) i una tercera en format de qüestionari de respostes -gairebé tancades-, on es recull informació de la marxa del programa (**ENQUESTA FEAC**).
- al mes de **juny** (quan la majoria d'escoles ja han clausurat el programa del curs i n'estan preparant les valoracions per al claustre de final de curs o per a les reunions

finals de l'equip directiu) se'ls demanen valoracions tant d'aspectes del programa en general (el Butlletí, el web, la formació...) com de la marxa del programa en la seva escola (**AVALUACIÓ FEAC**).

Així, en la primera recollim i actualitzem informacions i, mitjançant la segona, comptem amb valoracions. D'unes i altres informacions i valoracions, cada any la coordinadora del programa n'elabora la memòria del curs FEAC. Aquestes memòries són presentades públicament als coordinadors FEAC de les escoles en sessions presencials.

3.11. Finançar FEAC

Com ja hem dit, una de les condicions per adoptar el programa FEAC és l'assignació d'una partida pressupostària. Per mínima que sigui, no es pot oblidar perquè tot el que es fa en una escola té un cost, si més no en hores de dedicació de les persones, que d'alguna manera cal agrair i compensar.

La remuneració econòmica o l'agraïment als membres de l'equip FEAC, segons la seva dedicació al programa, és un dels costos més importants. Per al càlcul de la quantitat necessària es podrien aplicar els mateixos criteris que per a la remuneració dels educadors que tenen hores de dedicació a les activitats complementàries organitzades pel centre. En aquest aspecte, trobaríem escoles on l'agraïment no passa d'una expressió verbal, les que "paguen" les hores de dedicació al programa dels animadors de grups i compensen d'alguna manera l'assistència del professorat que es compromet a assistir-hi.

Qui es fa càrrec d'aquestes despeses és una decisió que cal prendre també en el procés d'adopció del FEAC en cada escola. Tant si és la institució titular com si és l'AMPA, o una col·laboració d'ambdues (sembla que aquesta opció ha esdevingut la més habitual en les escoles), caldrà donar-la a conèixer als òrgans de govern competents per ser tinguda en compte en el seu pressupost anual en el moment oportú.

D'altra banda, algunes convocatòries públiques o privades d'ajuts o subvencions poden ajudar de manera puntual o significativa al desenvolupament del programa en una escola. En algunes ocasions, els "plans d'entorn" del Departament d'Ensenyament, unes partides d'algun Ajuntament o l'obra social d'alguna caixa han estat molt benvingudes.

3.12. FEAC a la llars d'infants (0-3 anys)

El programa FEAC també està pensat per als pares i mares dels infants més menuts. Per això es va crear el Butlletí FEAC 0/3, que té dos volums (A i B) on es tracten deu temes (cinc temes a cadascun) especialment pensats per a pares i mares i educadores d'aquest primer cicle d'educació infantil.

Aquest Butlletí s'elabora a banda de l'altre i segueix un calendari i unes vies de distribució diferents pensades per als dos o tres cursos que pot durar l'estada d'un menut a la llar d'infants. Tanmateix, totes les altres característiques d'aquest Butlletí FEAC 0/3

són anàlogues a l'altre.

Els temes de les Trobades FEAC 0/3 són tractats d'una manera un xic més “directiva” o contenen criteris i formes d'actuació més clarament formulats, ja que, segons el parer de l'equip que els va crear, en aquesta etapa primera de la vida hi ha processos de “maduració” i educatius que s'han d'ajudar a fer als infants i força pares demanen una resposta que els faciliti prendre certes decisions. Per això molts cops demanen “receptes” i reclamen que tinguin l'èxit assegurat.

Els temes dels Butlletins FEAC 0/3 són:

- Primer Butlletí: **l'autoestima de l'infant, les rebequeries, les conductes agressives, l'aprenentatge del control d'esfínters i l'autoritat i els límits.**
- Segon Butlletí: **dormir, la gelosia, el xumet, el menjar i el joc.**

També hi ha els corresponents materials complementaris penjats al web del programa.

3.13. FEAC amb els alumnes/fills

El programa FEAC no va ser pensat perquè els fills o alumnes participessin a les Trobades; per això es pot dir que és un programa amb finalitats educatives, però que no comptava amb la presència dels nens i nenes. Al llarg del anys d'experiència del programa, però, han estat força les escoles que d'una o altra manera han incorporat els fills o alumnes al FEAC.

La forma més habitual de fer-ho és treballant prèviament, amb els alumnes a la sessió de tutoria grupal, el mateix tema que es comentarà a la Trobada entre pares i mestres. Cada vegada hi ha més escoles que aprofiten els temes FEAC i els Materials Complementaris per treballar amb els alumnes, en el context de les sessions de tutoria en grup, alguns temes relacionats amb l'educació en valors i la convivència. Si els tutors es poden preparar les sessions amb els alumnes mitjançant els Materials Complementaris i portar, d'alguna manera (sempre guardant la màxima discreció), les opinions dels alumnes a les Trobades on assisteixen llurs pares, es produeix una situació ideal de comunicació sobre el tema.

El fet de treballar prèviament amb els alumnes el mateix tema que es tracta en les Trobades entre pares i mestres, fa que d'alguna manera “es tanqui el cercle” del diàleg entre tots els implicats, ja que pares i fills en parlen més a casa i mestres i alumnes a l'escola.

La forma de “portar” les opinions i idees dels alumnes a les Trobades dels pares i mestres pot variar segons les edats dels nens/nenes, des d'uns dibuixos a un mural, una gravació en àudio, unes idees o comentaris escrits, etc.

3.14. Fer FEAC i conferències per a pares i mares

Les Trobades FEAC són llocs en què es pretén afavorir el diàleg i la reflexió a partir de les aportacions i de les experiències dels assistents, “provocats” per alguns textos o dinàmiques. Evidentment, no s’assemblen gens a les clàssiques conferències per a pares i mares.

A les Trobades FEAC, doncs, els “experts” no són “conferenciant” contractats, sinó els assistents disposats a compartir les seves opinions i experiències, precisament perquè allí hi poden establir un autèntic diàleg formatiu comunicant-se a partir de les experiències i la reflexió.

Ara bé, això no vol dir que en algunes ocasions, i per a alguns temes, no sigui convenient ni molt encertat comptar amb les aportacions més teòriques d’un conferenciant.

Res no impedeix que en una escola on estigui actiu el programa FEAC (amb el seu calendari de Trobades programades durant el curs) no es puguin programar les conferències que l’AMPA o la direcció de l’escola creguin convenients, tot mirant de no interferir en la marxa del FEAC i de facilitar la màxima assistència del màxim nombre de pares i mares.

La Confederació Cristiana d’Associacions de Pares i Mares d’Alumnes de Catalunya (CCAPAC), que agrupa les AMPAs de les escoles cristianes de Catalunya, té un servei de conferències a disposició de les juntes de les AMPAs que vulguin informar-se. L’adreça és:

Confederació Cristiana d’Associacions de Pares i Mares d’Alumnes de Catalunya

c. dels Àngels, 13, 6ª planta - 08001 Barcelona

Tel: 93 342 52 28

<http://www.escolacristiana.org/ccapac/serveisdeconferencies.htm>

3.15. També fem FEAC fent...

Fer FEAC és, en definitiva, una manera de fer que la relació família-escola passi pel coneixement i l’intercanvi entre persones: els pares i mares i el professorat que assisteixen regularment a les Trobades FEAC.

Tanmateix, com hem pogut veure en aquesta guia, assegurar-se l’èxit de les Trobades demana que tot un programa i la seva gestió rutllin. Amb els anys, les escoles que han implantat el programa han anat consolidant algunes iniciatives que ajuden a crear el bon clima que afavoreix una major participació a les Trobades i, alhora, poden col·laborar a eixamplar el coneixement del FEAC entre els membres de la comunitat educativa.

Iniciatives internes de les escoles:

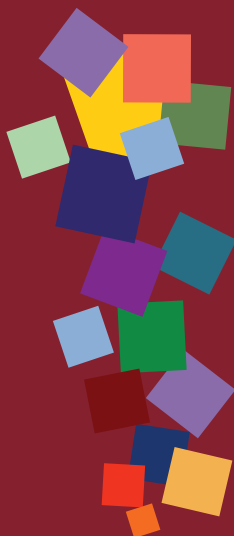
- Les “trobades zero” del FEAC
- Crear el propi logo o icona del FEAC de l'escola
- Els ressopons, *piscolabis*, berenars, pica-piques... del FEAC
- Les sortides / excursions dels FEAC
- Les celebracions FEAC
- La Jornada FEAC en la “Jornada de portes obertes” o similars
- El sopar d'animadors FEAC de l'escola
- El *blog* FEAC de cada grup / etapa / escola

Iniciatives de la coordinació central des de la FECC:

- El Concurs Fotogràfic FEAC
- Les celebracions FEAC
- Les jornades per a Animadors FEAC
- La pàgina web i el *blog* del programa FEAC

Cada escola ha anat adoptant unes “tradicions” entorn del programa (la més difosa de les quals sembla que és el fet de lliurar un “imant de nevera” amb el logo o la icona FEAC de l'escola i amb les dates de les Trobades del curs) que no requereixen un excés d'energia, que col·laboren a anar creant un ambient més humà i un clima amb un caliu de més proximitat.

En definitiva, fer FEAC és trobar-se per reflexionar junts. Però si això va acompanyat d'alguna cosa més o genera algunes experiències on compartir es pot fer més de manera més lúdica, festiva, artística o gastronòmica, endavant!

Escola Cristiana de Catalunya
c/ dels Àngels, 18 Barcelona 08001
Tel. 93 342 52 28
feac@escolacristiana.org